

Suvestinė redakcija nuo 2020-06-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. [70-1790](#), i. k. 0953010ISAK00000033

Nauja redakcija nuo 2014-07-01:

Nr. [D1-228](#), 2014-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02535

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL TVENKINIŲ NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TIPINIŲ TAISYKLIŲ
(LAND 2-95) PATVIRTINIMO**

1997 m. birželio 25 d. Nr. 109
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi,
Preambulės pakeitimai:
Nr. [D1-179](#), 2019-03-26, paskelbta TAR 2019-03-27, i. k. 2019-04685

t v i r t i n u Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipines taisykles (LAND 2-95) (pridedama).

STATYBOS IR URBANISTIKOS MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS APLINKOS APSAUGOS MINISTRĄ

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos
ministerijos 1995 m. kovo 7 d.
įsakymu Nr. 33 (Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro
2006 m. rugsėjo 13 d.
įsakymo Nr. D1-415 redakcija)

TVENKINIŲ NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TIPINĖS TAISYKLĖS (LAND 2-95)

1. Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinės taisyklės nustato Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių (toliau – Taisyklės) rengimo tvarką, Taisyklėse pateikiamus pagrindinius duomenis apie tvenkinį ir jo hidrotechnikos statinius, tvenkinio darbo režimą, pagrindinius aplinkosaugos reikalavimus eksploatuojant tvenkinį.

2. Taisyklės rengiamos visiems Lietuvos Respublikoje esantiems tvenkiniams, išskyrus žuvininkystės tvenkinius, bei užtvenktiems ežerams (toliau – Tvenkinys), kurių plotas ne mažesnis kaip 5,0 ha. Mažesnio kaip 5,0 ha ploto Tvenkiniams Taisyklės rengiamos tais atvejais, kai:

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-287](#), 2013-04-24, *Žin.*, 2013, Nr. 44-2194 (2013-04-30), i. k. 113301MISAK00D1-287

2.1. vandens naudotojas per parą sunaudoja ne mažiau kaip 10 m³ tvenkinio vandens (toliau – Vandens naudotojas);

2.2. patvankos (slėgio) aukštis ne mažesnis kaip 3 m;

2.3. patvankos aukštis mažesnis kaip 3 m, bet žemutiniame bjefe yra pastatų, kelių ir kitų svarbių objektų, kuriems vandens išsiliejimo avariniu atveju grėstų pavojus;

2.4. įrengta hidroelektrinė (toliau – HE) arba žuvų pralaida (žuvitakis);

2.5. Tvenkinys įrengtas saugomų ir globojamų žuvų rūšių migracijos kelyje arba reikšmingas kitu aplinkosauginiu požiūriu;

2.6. Tvenkinys įrengtas upės vagoje ir naudojamas žuvininkystės tvenkinių užpildymui vandeniui.

3. Kai Taisyklės rengiamos naujai projektuojamiems Tvenkiniams, jų pagrindinės charakteristikos turi atitikti charakteristikas, pateiktas Tvenkinio techniniame projekte.

4. Už Taisyklių parengimą atsakingas Tvenkinio hidrotechnikos statinio (vandens pertekliaus pralaidos) savininkas, valdytojas arba naudotojas (toliau – Savininkas).

5. Norėdamas keisti Tvenkinio naudojimo sąlygas, Tvenkinio hidrotechnikos statinio (perteklinio vandens pralaidos) Savininkas turi inicijuoti Taisyklių keitimą. Tokiu atveju Taisyklės derinamos ir tvirtinamos kaip ir rengiant naujas Taisykles.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-558](#), 2013-07-19, *Žin.*, 2013, Nr. 83-4173 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-558

6. Pasikeitus Tvenkinio ar jo hidrotechnikos statinių Savininkui, naujieji Savininkai privalo per 10 darbo dienų raštu informuoti šių Taisyklių 11 punkte nurodytas institucijas apie Savininko pasikeitimą, kartu pateikdami dokumentų kopijas, patvirtinančias Savininko pasikeitimo faktą.

7. Taisyklėse nustatyti reikalavimai yra privalomi visiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

8. Taisyklės turi būti suderintos su atitinkamos savivaldybės vykdomąja institucija, Tvenkinio ir jo hidrotechnikos statinių Savininkais, Vandens naudotojais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-779](#), 2011-10-06, *Žin.*, 2011, Nr. 124-5888 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-779

Nr. [D1-228](#), 2014-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02535

9. Jeigu Tvenkinys įrengtas saugomų ir globojamų žuvų migracijos kelyje, Taisyklės turi būti suderintos su Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-779](#), 2011-10-06, *Žin.*, 2011, Nr. 124-5888 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-779

10. Taisyklės tvirtina Aplinkos apsaugos agentūros direktorius per 20 darbo dienų nuo prašymo ir nustatyta tvarka parengtų ir suderintų pagal Tipinių taisyklių 8 ir 9 punktuose pateiktus reikalavimus Taisyklių pateikimo dienos. Tvenkinio hidrotechnikos statinio (vandens pertekliaus pralaidos) Savininkas arba Taisyklės parengusi projektavimo įmonė tvirtinimui pateikia du nustatyta tvarka parengtų ir suderintų Taisyklių egzempliorius.

Jeigu pateiktos tvirtinimui Taisyklės neatitinka galiojančių teisės aktų reikalavimų, techniniuose projektuose nustatytų hidrotechnikos statinių charakteristikų ir pan., per 15 darbo dienų parengiamas atsakymas, kuriame nurodomos atsisakymo tvirtinti Taisyklės priežastys.

11. Tvenkinio hidrotechnikos statinio (vandens pertekliaus pralaidos) Savininkas arba Taisyklės parengusi projektavimo įmonė turi užtikrinti, kad patvirtintų Taisyklių kopijas gautų Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), savivaldybė, Tvenkinio ir jo hidrotechnikos statinių Savininkai, Vandens naudotojai, jeigu Tvenkinys įrengtas saugomų ir globojamų žuvų migracijos kelyje, Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-779](#), 2011-10-06, *Žin.*, 2011, Nr. 124-5888 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-779

Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716

12. Taisyklės rengiamos pagal Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių formos pavyzdį (LAND 2-95 priedas). Rengiant Taisyklės, reikalavimai, pateikti Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių formos pavyzdyje, turi būti pritaikyti konkrečiam atvejui.

13. Taisyklės turi rengti projektavimo įmonės, turinčios teisę projektuoti hidrotechnikos statinius. Projektavimo įmonė, rengusi Taisyklės, atsako už Taisyklėse pateiktų duomenų teisingumą.

Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių
taisyklių
(LAND 2-95) priedas

(Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių formos pavyzdys)

PATVIRTINTA
Aplinkos apsaugos agentūros
direktoriaus 20__ m. ____ d.
įsakymu Nr. _____

(tvenkinio pavadinimas)

TVENKINIO NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

Taisyklės užsakė

(juridinio asmens pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė)

Taisyklės parengė

(projektavimo įmonės pavadinimas)

(pareigos, parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

SUDERINTA
A. V. _____
savivaldybės vykdomoji institucija

(pareigos, parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

SUDERINTA
Tvenkinio Savininkas

(pareigos, parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

SUDERINTA
Hidrotechnikos statinių Savininkas

(pareigos, parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

SUDERINTA

(pareigos, parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

SUDERINTA

Tvenkinio vandens naudotojas

(pareigos, parašas)_____
(vardas, pavardė)_____
(data)**I. BENDROSIOS ŽINIOS**

1. Tvenkinio paskirtis.

(rekreacijai, hidroenergetikai, žuvininkystei, drėkinimui ar kita)

2. Pagrindiniai naudotojai.

(naudotojo pavadinimas, adresas, tel./faks., atsakingas asmuo)

3. Tvenkinio hidrotechnikos statinių Savininkai.

(fizinį ar juridinių asmenų pavadinimas)

4. Tvenkinio ir jo hidrotechnikos statinių įrengimo metai _____.

II. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE TVENKINĮ

5. Tvenkinio identifikavimo kodas _____

(nustatomas pagal Upių ir tvenkinių klasifikatorių (Žin., 2001, Nr. 107-3888) arba Ežerų klasifikatorių (Žin., 2003, Nr. 34-1442), jeigu Tvenkinys įrašytas į šiuos klasifikatorius)

6. Tvenkinio adresas _____

(kaimas, miestelis, miestas, savivaldybė, apskritis, girininkija, miškų urėdija, žemės kadastro vietovė)

7. Tvenkinys yra/nėra saugomoje teritorijoje arba saugomų ir globojamų žuvų migracijos kelyje _____

(saugomos teritorijos, migracijos kelio pavadinimas)

8. Užtvenktos upės pavadinimas ir identifikavimo kodas _____

(pagal Upių ir tvenkinių klasifikatorių)

9. Užtvankos vieta _____ km nuo užtvenktos upės žiočių.

10. Užtvankos koordinatės: x _____, y _____ pagal LKS 94 koordinatės sistemą.

(nurodomos užtvankos ašies ir vandens pertekliaus pralaidos ašies susikirtimo taško koordinatės)

11. Tvenkinio morfometrinių charakteristikų:

11.1. altitudės:

11.1.1. normaliai patvenktas vandens lygis (toliau – NPL) _____ m;

11.1.2. aukščiausi leistini vandens lygiai (toliau – AVL):

11.1.2.1. pagrindinis AVL _____ m (esant _____ % debito tikimybei);

11.1.2.2. kontrolinis AVL _____ m (esant _____ % debito tikimybei);

11.1.3. žemiausias leistinas vandens lygis (toliau – ŽVL) _____ m;

11.2. plotas:

11.2.1. esant NPL _____ ha;

11.2.2. esant kontroliniam AVL _____ ha;

11.2.3. esant ŽVL _____ ha;

11.3. bendras tūris:

11.3.1. esant NPL _____ tūkst. m³;11.3.2. esant kontroliniam AVL _____ tūkst. m³;11.3.3. esant ŽVL _____ tūkst. m³;11.4. naudingas tūris _____ tūkst. m³;

- 11.5. naudingo tūrio sluoksnis _____ m;
- 11.6. Tvenkinio (esant NPL):
- 11.6.1. ilgis _____ km;
- 11.6.2. maksimalus plotis _____ km;
- 11.6.3. vidutinis plotis _____ km;
- 11.6.4. kranto ilgis _____ km;
- 11.6.5. vidutinis gylis _____ m;
- 11.6.6. maksimalus gylis _____ m;
- 11.7. Tvenkinio žemutiniame bjeje nustatyti leistini vandens lygiai:
- 11.7.1. pagrindinis AVL _____ esant _____ % debito tikimybei, kontrolinis AVL _____ esant _____ % debito tikimybei;
- 11.7.2. ŽVL tekant gamtosauginiam vandens debitui _____ m.
12. Tvenkinio hidrotechnikos statiniai ir įrenginiai:
- 12.1. pavadinimas _____ ;
(žemių užtvanka, pylimas, vandens pertekliaus pralaida, hidroelektrinė, siurblinė, žuvitakis, prieplauka ar kita)
- 12.2. hidrotechnikos statinių ir įrenginių vieta _____ ;
(nurodyti pagal Taisyklių 6 punktą)
- 12.3. hidrotechnikos statinių charakteristikos:
- 12.3.1. žemių užtvanka:
- 12.3.1.1. keteros altitudė _____ m;
- 12.3.1.2. keteros iškilimas virš NPL _____ m;
- 12.3.1.3. pasekmių klasė pagal galimų avarijų ir jų naudojimo sutrikimų padarinius _____ ;
- 12.3.1.4. maksimalus slėgio aukštis _____ m;
- 12.3.1.5. didžiausias aukštis _____ m;
- 12.3.1.6. ilgis palei keterą _____ m;
- 12.3.1.7. keteros plotis _____ m;
- 12.3.1.8. važiuojamosios dalies plotis _____ m;
- 12.3.1.9. šlaitų nuolydžiai: aukštutinio _____, žemutinio _____ ;
- 12.3.1.10. šlaitų tvirtinimo tipas: aukštutinio _____, žemutinio _____ ;
- 12.3.2. vandens pertekliaus pralaida:
- 12.3.2.1. tipas;
(šachtinė, slenkstinė be uždorių/su uždoriais, sifoninė, bokštinė, šliuzas reguliatorius ar kita)
- 12.3.2.2. medžiaga _____ ;
- 12.3.2.3. pasekmių klasė pagal galimų avarijų ir jų naudojimo sutrikimų padarinius _____ ;
- 12.3.2.4. maksimalus slėgio aukštis _____ m;
- 12.3.2.5. pralaidos angos matmenys _____ m;
- 12.3.2.6. angų skaičius _____ vnt.;
- 12.3.2.7. nuvedamojo vamzdžio matmenys _____ m;
- 12.3.2.8. vamzdžių skaičius _____ vnt.;
- 12.3.2.9. debitas kontrolinio skaičiavimo atveju _____ m³/s;
- 12.3.2.10. Tvenkinio išleidimo galimybė;
(ar yra dugno anga, jos matmenys)
- 12.3.3. HE (hidroelektrinė):
- 12.3.3.1. tipas _____ ;
- 12.3.3.2. maksimalus slėgio aukštis _____ m;
- 12.3.3.3. turbinų tipas _____ ;
- 12.3.3.4. turbinų skaičius _____ vnt.;
- 12.3.3.5. debitas, praleidžiamas per turbinas (maksimalus/minimalus) _____ m³/s;
- 12.3.3.6. vienos turbinos galingumas _____ kW;
- 12.3.3.7. bendras turbinų galingumas _____ kW;
- 12.3.3.8. elektros energijos išdirbis vidutinio vandeningumo metais _____ kWh;
- 12.3.4. vandens ėmimo įrenginiai:
- 12.3.4.1. tipas (konstrukcija) _____ ;

- 12.3.4.2. paskirtis _____ ;
- 12.3.4.3. vieno siurblio našumas _____ m^3/s ;
- 12.3.4.4. siurblių skaičius _____ vnt.;
- 12.3.4.5. bendras darbo siurblių našumas _____ m^3/s ;
- 12.3.4.6. vieno siurblio galia _____ kW;
- 12.3.4.7. bendra galia _____ kW;
- 12.3.5. žuvų apsaugos įrenginiai (išskyrus žuvų pralaidas) prie HE, siurblinių ir kitų vandens ėmimo įrenginių:
- 12.3.5.1. tipas _____ ;
- 12.3.5.2. atstumas tarp strypų grotelėse _____ cm;
- 12.3.5.3. kitos charakteristikos _____ ;
- 12.3.6. žuvų pralaida:
- 12.3.6.1. tipas _____ ;
- 12.3.6.2. debitas, užtikrinantis veikimą _____ m^3/s ;
- 12.3.6.3. maksimalus vandens pralaidumas _____ m^3/s ;
- 12.3.6.4. kitos pagrindinės charakteristikos priklausomai nuo tipo _____ ;
(srovės greitis, išsklaidyta energija, baseinelių skaičius, bendras ilgis, kita)
- 12.3.7. kiti hidrotechnikos statiniai ir jų charakteristikos: _____ .
- 12.4. hidrotechnikos statinių Savininkai:
- 12.4.1. užtvankos _____ ;
- 12.4.2. vandens pertekliaus pralaidos _____ ;
- 12.4.3. žuvų pralaidos _____ ;
- 12.4.4. HE _____ ;
- 12.4.5. siurblinės _____ ;
- 12.4.6. kitų statinių ir įrenginių _____ ;
- 12.5. hidrotechnikos statinius eksploatuoja:
- 12.5.1. užtvanką _____ ;
- 12.5.2. vandens pertekliaus pralaidą _____ ;
- 12.5.3. siurblinę _____ ;
- 12.5.4. žuvų pralaidą _____ ;
- 12.5.5. HE _____ ;
- 12.5.6. kitus statinius ir įrenginius _____ .
13. Pagrindinės hidrologinės charakteristikos ties vandens pertekliaus pralaida:
- 13.1. baseino plotas _____ km^2 ;
- 13.2. metinis vandens nuotėkis:
- 13.2.1. vidutinis _____ tūkst. m^3 ;
- 13.2.2. 80% _____ tūkst. m^3 ;
- 13.2.3. 95% _____ tūkst. m^3 ;
- 13.3. vidutiniai daugiamečiai vandens debitai:
- 13.3.1. $Q_{\text{vid.}}$ _____ m^3/s ;
- 13.3.2. $Q_{80\%}$ _____ m^3/s ;
- 13.3.3. $Q_{95\%}$ _____ m^3/s ;
- 13.4. maksimalūs pavasario potvynio vandens debitai:
- 13.4.1. $Q_{\text{vid.}}$ _____ m^3/s ;
- 13.4.2. $Q_{10\%}$ _____ m^3/s ;
- 13.4.3. $Q_{5\%}$ _____ m^3/s ;
- 13.4.4. $Q_{1\%}$ _____ m^3/s ;
- 13.5. maksimalūs poplūdžio vandens debitai:
- 13.5.1. $Q_{\text{vid.}}$ _____ m^3/s ;
- 13.5.2. $Q_{10\%}$ _____ m^3/s ;
- 13.5.3. $Q_{5\%}$ _____ m^3/s ;
- 13.5.4. $Q_{1\%}$ _____ m^3/s ;

13.6. minimalūs vasaros-rudens 30 sausiausių parų laikotarpio debitai:

13.6.1. $Q_{vid.}$ _____ m^3/s ;

13.6.2. $Q_{80\%}$ _____ m^3/s ;

13.6.3. $Q_{95\%}$ _____ m^3/s ;

13.7. minimalūs žiemos 30 sausiausių parų laikotarpio debitai:

13.7.1. $Q_{vid.}$ _____ m^3/s ;

13.7.2. $Q_{80\%}$ _____ m^3/s ;

13.7.3. $Q_{95\%}$ _____ m^3/s ;

13.8. nuotėkio pasiskirstymo per metus natūralaus reguliavimo koeficientas (ϕ _____);

13.9 gamtosauginis vandens debitas _____ m^3/s ;

13.10. aukščiau ir žemiau esančių tvenkinių įtaka Tvenkinio darbo režimui;

13.11. Tvenkinio įtaka žemiau ir aukščiau esančių tvenkinių darbo režimui.

III. TVENKINIO DARBO REŽIMAS

14. Tvenkinio, kurio plotas neviršija 5000 ha, ir prie jo esančios HE galia neviršija 10 MW:

14.1. vandens lygis normaliomis sąlygomis negali pakilti daugiau kaip 0,1 m virš NPL ir (ar) nukristi žemiau kaip 0,1 m už NPL; vandens lygio pokytis per parą normaliomis sąlygomis negali viršyti 0,2 m;

14.2. vandens lygis turi būti reguliuojamas, kad nenukristų žemiau Taisyklėse nurodyto ŽVL, išskyrus, kai prietaka į Tvenkinį yra mažesnė už vandens nuostolius ir naudojimą, apskaičiuotus šio priedo 16 punkte nustatyta tvarka;

14.3. vandens lygis turi būti reguliuojamas, kad nepakiltų aukščiau AVL (pagrindinio arba kontrolinio AVL, nurodyto šio priedo 11.1.2.1 ir 11.1.2.2 punktuose, atsižvelgiant į potvynio dydį), išskyrus atvejus, kai prietaka į tvenkinį yra didesnė už pagrindinį arba kontrolinį debitą;

14.4. kai Tvenkinio perteklinio vandens pralaidose yra įrengti paviršiniai ar dugno uždoriai (įskaitant šandorus), skirti potvynių metu vandens praleidimui, potvynio arba liūčių poplūdžio metu vandens lygis Tvenkinyje negali pakilti daugiau kaip 0,3 m virš NPL. Siekiant užtikrinti nurodytą vandens lygį potvynio arba liūčių poplūdžio metu, turi būti pakeliami uždoriai arba nuimami šandorai. Uždoriai turi būti reguliuojami, kad vanduo nesiliėtų per pakeltą uždorių viršų.

14¹. Tvenkinio, kurio plotas didesnis kaip 5000 ha, ir prie jo esančios HE galia didesnė kaip 10 MW:

14¹.1. vandens lygis normaliomis sąlygomis negali pakilti daugiau kaip 0,4 m virš NPL ir (ar) nukristi žemiau kaip 0,5 m už NPL;

14¹.2. vandens lygio pokytis per parą normaliomis sąlygomis negali viršyti 0,4 m;

14¹.3. vandens lygis ruošiantis potvyniui turi būti reguliuojamas, kad nenukristų žemiau kaip 1 m už NPL;

14¹.4. vandens lygis potvynio metu gali pakilti daugiau kaip 0,4 m virš NPL, tačiau vandens lygis gali pasiekti AVL (pagrindinį arba kontrolinį) arba jį viršyti tik kai prietaka į Tvenkinį yra didesnė už pagrindinį arba kontrolinį debitą;

14¹.5. vandens lygis baigiantis potvyniui (ne ilgiau kaip 10 parų) turi būti reguliuojamas, kad nepakiltų daugiau kaip 0,7 m virš NPL;

14¹.6. vandens lygis gali nukristi iki ŽVL, kai vandens prietaka į Tvenkinį yra mažesnė už vandens nuostolius ir naudojimą, apskaičiuotus Tipinių taisyklių priedo 16 punkte nustatyta tvarka;

14¹.7. Taisyklėse gali būti nustatytos kitos vandens lygio reguliavimo ruošiantis potvyniui ar potvynio metu sąlygos, nei nurodyta šių Taisyklių 14¹.3 ir 14¹.4 punktuose, jeigu Savininkas derindamas Taisyklės motyvuotai pagrindžia tokią būtinybę.

15. Sausuoju metų laikotarpiu į žemutinį bjefą turi būti praleidžiamas ne mažesnis kaip gamtosauginis vandens debitas, nustatytas vadovaujantis Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. D1-382 (Žin., 2005, Nr. [94-3508](#)), išskyrus Taisyklių formos pavyzdžio 20 punkte nustatytus atvejus.

Prie derivacinio tipo hidrojęgainių senvage turi būti praleidžiama ne mažiau kaip 10 % pritekančio į tvenkinį upės vandens debito.

16. Tvenkinio vanduo turi būti naudojamas taip, kad būtų užtikrinti vandens poreikiai aplinkosaugos tikslams bei Vandens naudotojams, kuriems nustatyta tvarka yra išduoti gamtos išteklių naudojimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai. Tam turi būti atliekami vandens balanso skaičiavimai 50 % ir 95 % tikimybės vandeningumo metams nustatytos formos lentelėje (Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių formos pavyzdžio 1 priedas).

17. Prie Tvenkinio esanti HE elektros energijos gamybai turi naudoti tranzitinį upės nuotėkį ir negali neigiamai veikti vandens lygio pokyčių Tvenkinyje ir žemutiniame bjefe. HE turbina (-os) turi būti išjungiamas (-os), kai vandens lygis Tvenkinyje žemiau NPL nukrenta 10 cm ar daugiau.

Tvenkinio, kurio plotas didesnis kaip 5000 ha, ir prie jo esančios HE galia didesnė kaip 10 MW, Taisyklėse gali būti nustatytos kitos sąlygos.

18. HE įjungimo ir išjungimo metu turi būti numatytas toks hidroelektrinės darbo režimas bei numatytos priemonės vandens lygio pokyčiams sumažinti žemutiniame tvenkinio bjefe, kad neigiamas poveikis upės ekosistemoms būtų minimalus.

19. Atstatant pažemintą vandens lygį iki NPL, kai Tvenkinio vandens lygio atstatymo laikotarpis trumpesnis kaip 2 mėnesiai, į žemutinį bjefą turi būti praleidžiamas ne mažesnis kaip vidutinis to laikotarpio daugiametis 95% tikimybės vandens debitas (vidutinės šių debitų reikšmės nurodytos Taisyklių formos pavyzdžio 16 punkte nurodytuose vandens balanso skaičiavimuose), o jeigu Tvenkinio vandens lygio atstatymo laikotarpis ilgesnis kaip 2 mėnesiai, – į žemutinį bjefą praleidžiamas vandens debitas turi būti ne mažesnis kaip gamtosauginis.

20. Esant sausajam laikotarpiui, kai upėse yra labai maži debitai (artimi minimaliems vasaros–rudens 30 sausiausių parų laikotarpio debitams), Tvenkiniuose sukauptas vanduo gali būti naudojamas upių vandeningumui padidinti. Taip pat gali būti mažinama potvynių neigiamas įtaka aplinkai, prieš potvynį pažeminant vandens lygį Tvenkinyje arba potvynio metu sukaupiant vandenį Tvenkinyje. Siekiant išvengti vandens lygio kritimo Tvenkinyje žemiau ŽVL, gali būti atitinkamam laikotarpiui sumažintas gamtosauginio vandens debito dydis.

Šiame punkte nurodyti Tvenkinio darbo režimo pakeitimai leistini tik suderinus su AAD ir gavus Aplinkos apsaugos agentūros raštišką pritarimą kartu su sąlygomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716

IV. APLINKOSAUGOS REIKALAVIMAI

21. Tvenkinio vandens naudotojai, kurių veiklą reglamentuoja Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. vasario 23 d. įsakymas Nr. 68 „Dėl žuvų apsaugos priemonių mažosiose hidroelektrinėse“, Lietuvos higienos norma HN 92:2007 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1055 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ patvirtinimo“, turi laikytis šiuose teisės aktuose nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-228](#), 2014-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02535

22. Tvenkinio apsaugos zona ir pakrantės apsaugos juosta turi būti nustatyta arba patikslinta vadovaujantis Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Žin., 2001, Nr. [95-3372](#); 2002, Nr. [105-4732](#)).

Tvenkinio apsaugos zoną ir pakrantės apsaugos juostą nustatė _____

(įstaigų, nustačiusių ir patvirtinusių apsaugos zonas ir juostas, pavadinimas, data)

23. Tvenkinio apsaugos zonoje ir pakrantės apsaugos juostoje ūkinės veiklos ribojimai nustatyti Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#), 2001, Nr. 108-3902) bei Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)).

24. Taisyklėse pateiktame Tvenkinio apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos plane turi būti pažymėti potencialūs Tvenkinio vandens teršėjai ir nuotėkų išleistuvų į Tvenkinį vietos bei žemės naudotojai, kurie yra pakrantės apsaugos juostoje.

25. Žuvų neršto ir migracijos laikotarpis yra nuo balandžio 1 d. iki birželio 30 d., lašišiniuose vandens telkiniuose – papildomai nuo rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d. Aplinkos apsaugos agentūra turi teisę nustatyti kitą žuvų neršto ir migracijos laikotarpį, gavusi motyvuotą Savininko prašymą pakeisti Tvenkinio žuvų neršto ir migracijos laikotarpį. Kartu su prašymu turi būti pateikti kompetentingų institucijų atliktų ichtiologinių tyrimų rezultatai. Aplinkos apsaugos agentūra turi teisę savo iniciatyva nustatyti kitą konkrečių metų žuvų neršto ir migracijos laikotarpį, apie jį paskelbdama savo interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-620](#), 2015-08-31, paskelbta TAR 2015-08-31, i. k. 2015-13244

25¹. Žuvų neršto ir migracijos laikotarpiu:

25¹.1. Tvenkinio, kurio plotas neviršija 5000 ha, ir prie jo esančios HE galia neviršija 10 MW, vandens lygis turi būti kiek galima stabilesnis ir ne žemesnis už NPL, išskyrus Tipinių taisyklių priedo 14.4 ir (ar) 20 punktuose nustatytais atvejais;

25¹.2. Tvenkinio, kurio plotas didesnis kaip 5000 ha, ir prie jo esančios HE galia didesnė kaip 10 MW:

25¹.2.1. vandens lygis turi būti kiek galima stabilesnis ir negali nukristi žemiau kaip 0,3 m už NPL;

25¹.2.2. vandens lygio pokytis negali viršyti 0,1 m per parą (Taisyklėse gali būti nustatytas Tvenkinio vandens lygio pokytis iki 0,2 m per parą, jeigu Savininkas įsipareigoja atlikti aplinkos būklės tyrimus pagal su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą Aplinkos būklės tyrimų programą ir kompensuoti aplinkai daromą neigiamą poveikį. Aplinkos būklės tyrimų programa turi būti teikiama kaip priedas prie Taisyklių.).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-479](#), 2016-07-07, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19377

25¹.2.3. vandens lygio pažeminimui ir (ar) pokyčiui netaikomi 25¹.1–25¹.2 punktuose nustatyti reikalavimai Tipinių taisyklių priedo 14¹.3–14¹.7 punktuose nustatytais atvejais

26. Žuvų pralaidos turi veikti visą teorinį žuvų neršto migracijos laikotarpį, išskyrus atvejus, kai AAD nustato konkrečių metų žuvų neršto migracijos laikotarpį pagal Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (atsižvelgiant į kompetentingų institucijų atliktų tyrimų rezultatus) teikimą. Apie priimtą sprendimą dėl konkrečių metų žuvų neršto migracijos laikotarpio patikslinimo AAD turi informuoti žuvų pralaidos savininkus ir Žuvininkystės tarnybą prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos.

Žuvų pralaidos turi veikti taip, kad būtų užtikrintos sąlygos žuvų migracijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716

27. Pastebėjus, kad Tvenkinyje žūsta žuvys ar kiti gyvūnai, nustačius tvenkinio užteršimo atvejus, apie tai reikia nedelsiant informuoti AAD ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos _____ departamentą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716

28. Kai reikia pažeminti Tvenkinio vandens lygį žemiau ŽVL, vandens lygis Tvenkinyje gali būti žeminamas tik gavus leidimą, vadovaujantis Leidimų pažeminti vandens lygį tvenkiniuose

ir užtventuose ežeruose išdavimo tvarka, patvirtinta aplinkos ministro 1999 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 33 (Žin., 1999, Nr. [16-425](#); 2004, Nr. [34-1118](#)).

V. HIDROTECHNIKOS STATINIŲ EKSPLOATAVIMO PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI

29. Eksploatuojant hidrotechnikos statinius, turi būti užtikrintas tinkamas, patikimas, saugus ir efektyvus jų naudojimas, nepažeidžiami aplinkosaugos reikalavimai. Už hidrotechnikos statinių avarinių situacijų išaiškinimą ir likvidavimą atsako hidrotechnikos statinių Savininkas.

30. Eksploatuojant hidrotechnikos statinius, būtina reguliariai stebėti:

30.1. vandens lygių svyravimą aukštutiniame ir žemutiniame bjefuose. Praleidžiant gamtosauginį vandens debitą, turi būti reguliuojamas dugninio uždorio arba specialiai gamtosauginiam vandens debitui praleisti skirtos sklendės (arba įrengtos angos) pradarymo aukštis;

30.2. statinių nusėdimus, deformacijas, plyšių atsiradimą ir siūlių būklę. Pastebėjus tokius reiškinius, reikia nedelsiant vykdyti remonto darbus. Esant reikalui, aplinkos ministro nustatyta tvarka Tvenkinio vandens lygį galima pažeminti žemiau ŽVL arba vandenį išleisti. Pažeminus Tvenkinio vandens lygį arba išleidus vandenį, reikia kruopščiai apžiūrėti statinius, žemių užtvanką, šlaitus, tvirtinimus, uždorius, vamzdinę liniją. Visi defektai turi būti pašalinti;

30.3. žemių užtvankos šlaitų, kurios ir nuvedančiojo kanalo tvirtinimus. Išardytos ar paplautos tvirtinimų vietos turi būti nedelsiant remontuojamos, tvirtinimai atstatomi. Tvirtinimai turi užtikrinti statinio ilgaamžiškumą, atsparumą šalčiui ir atmosferos poveikiui;

30.4. filtraciją per hidrotechnikos statinius. Pastebėjus filtracijos reiškinius, reikia nedelsiant šalinti filtracijos kelius, apie tokius reiškinius informuoti instituciją, atsakingą už hidrotechnikos statinių techninės būklės priežiūrą. Būtina išvalyti lietaus vandens nuleidimo latakus ir kontrolinius šulinius. Uždumblėjusius drenažo kolektorius ir linijas reikia praplauti;

30.5. vandens srauto, bangų, kritulių poveikį, dugno, krantų ir risbermų paplovimą ir ardymą. Potvynio vandens ir ledų praleidimas yra atsakingiausias hidrotechnikos statinių eksploatavimo laikotarpis, todėl prieš potvynį būtina patikrinti užtvankos, vandens pertekliaus pralaidos, kanalų, pylimų ir kitų hidrotechnikos statinių būklę.

Pasibaigus potvyniui, visi hidrotechnikos statiniai, žemutinio bjefo ir šlaitų tvirtinimai turi būti apžiūrėti, įvykę pasikeitimai bei deformacijos užfiksuotos brėžiniuose ir fotonuotraukose. Apžiūros rezultatai turi būti įforminti aktu;

30.6. ar žemių užtvankoje, apsauginiuose pylimuose neapsigyvena gyvūnai, galintys ardyti hidrotechnikos statinius. Pastebėjus šių gyvūnų žalingą veiklą, jų skaičius ribojamas vadovaujantis Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“, nuostatomis, suderinus su medžioklės plotų naudotojais (jeigu hidrotechnikos statiniai yra šių plotų teritorijoje) ir AAD;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716

30.7. ledo poveikį hidrotechnikos statiniams. Vandens pertekliaus pralaidoms ir žemių užtvankoms (kaip ir kitiems hidrotechnikos statiniams) ypač pavojingas ledo prišalimas. Ledas stipriai prišąla prie hidrostatių, kada nėra pastovaus vandens nuotėkio. Tokiais atvejais ledas turi būti kapojamas. Tai turi būti atliekama prieš pradedant kilti oro temperatūrai, tai yra ne vėliau kaip iki vasario pabaigos. Neiškapotas ledas kylant temperatūrai plečiasi, kyla ant užtvankos šlaito stumdamas hidrotechnikos statinius ar jų konstrukcijas. Prieš potvynį ledas turi būti pašalintas nuo sifoninių pralaidų oro įleidimo angų;

30.8. uždorių ir jų keltuvų būklę. Uždoriai ir jų valdymo mechanizmai turi veikti bet kuriuo metu.

31. Eksploatuojant hidrotechnikos statinius, taip pat būtina:

31.1. išvalyti groteles ir užslenkstę nuo susikaupusių žabarų, šiukšlių ir grunto;

31.2. pašalinti (neleisti užaugti) nuo žemių užtvankos šlaitų krūmus bei medžius, užtvankos

šlaitus du kartus per metus nušienauti: pirmą kartą iki liepos 1 dienos, antrą kartą – užaugus žolei;

31.3. dažyti metalines hidrotechnikos statinių dalis;

31.4. stebėti ir hidrotechnikos statinių apžiūrų metu registruoti pjezometrų parodymus.

32. Tvenkinio hidrotechnikos statinių techninė būklė turi būti vertinama (kai tai yra neprivaloma - rekomenduojama) vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.12.07:2004 „Statinių techninės priežiūros taisyklės, kvalifikaciniai reikalavimai statinių techniniams prižiūrėtojams, statinių techninės priežiūros dokumentų formos bei jų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. D1-347 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.12.07:2004 „Statinių techninės priežiūros taisyklės, kvalifikaciniai reikalavimai statinių techniniams prižiūrėtojams, statinių techninės priežiūros dokumentų formos bei jų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo ir Statybos techninio reglamento STR 1.12.03:2006 „Hidrotechnikos statinių techninės priežiūros taisyklės“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-606 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.12.03:2006 „Hidrotechnikos statinių techninės priežiūros taisyklės“, patvirtinimo“, nuostatomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-228](#), 2014-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02535

33. Tvenkinių su HE statiniai eksploatuojami vadovaujantis Taisyklėmis bei Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211 „Dėl Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatomis.

HE Savininkai turi užtikrinti, kad prie HE būtų įrengti geodeziniai ženklai, atitinkantys valstybinės geodezinės sistemos reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-228](#), 2014-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02535

34. Jeigu prie Tvenkinio įrengti kiti hidrotechnikos statiniai, tai šiame skyriuje turi būti pateikti pagrindiniai (specifiniai) jų eksploatavimo reikalavimai.

VI. TVENKINIO AKVATORIJOS IR KRANTŲ PRIEŽIŪRA

35. Tvenkinio krantų erozija, išplauto grunto susiklostymas, akvatorijos uždumblėjimas ir užžėlimas turi būti stebimas 3 kartus per metus: pavasarį po potvynio, vasaros viduryje ir prieš užšalant Tvenkiniui. Išimties atvejais (pavyzdžiui, po labai stiprių vėjų) būtina krantus ir akvatoriją apžiūrėti papildomai. Tik nuolat prižiūrint tvenkinio akvatoriją ir krantus, laiku išaiškinant galimus kenksmingus procesus ir taikant reikiamas priemones yra užtikrinama normali Tvenkinio būklė.

36. Tvenkinio seklieji plotai neturi viršyti 15–20 % bendro tvenkinio ploto. Tvenkinio sekliuose plotuose intensyviai vystosi vandens augalija, todėl jie greitai užpelkėja. Priemonių prieš užžėlimą ir uždumblėjimą įgyvendinimas turi būti suderintas su AAD.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716

37. Tvenkinį eksploatuojantys fiziniai ar juridiniai asmenys bei su Tvenkiniu besiribojančių žemės sklypų Savininkai privalo:

37.1. išsaugoti želdinius stačiuose Tvenkinio šlaituose;

37.2. neleisti ganyti gyvulių stačiuose Tvenkinio šlaituose, stebėti, kad būtų vykdomi Taisyklių 23 punkte nurodytuose teisės aktuose keliama reikalavimai Tvenkinio pakrantės apsaugos juostos priežiūrai. Nustačius pažeidimus, informuoti AAD.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716

VII. TVENKINIO VANDENS NAUDOJIMO APSKAITA

38. Tvenkinio vandens naudotojai, išskyrus vandens telkinio naudojimą hidroenergetikai, privalo nustatytos formos žurnale (Taisyklių formos pavyzdžio 2 priedas) registruoti iš tvenkinio paimamo (naudojamo) vandens kiekį.

39. Didesnio kaip 1 mln. m³ tūrio Tvenkinio hidrotechnikos statinių su vandens pertekliaus pralaida Savininkai (išskyrus atvejį, kai įrengta HE) privalo užtikrinti, kad Tvenkinio ir žemutinio bjefo vandens lygiai 1 kartą per parą 8 val. ryto būtų matuojami ir registruojami žurnaluose, kurių formos nustatytos Taisyklių formos pavyzdžio 3 ir 4 prieduose.

40. Mažesnio kaip 1 mln. m³ tūrio Tvenkinio hidrotechnikos statinių su vandens pertekliaus pralaida Savininkai (išskyrus atvejį, kai įrengta HE) privalo užtikrinti, kad Tvenkinio ir žemutinio bjefo vandens lygiai 1 kartą per savaitę (tą pačią savaitės dieną) būtų matuojami ir registruojami žurnaluose, kurių formos nustatytos Taisyklių formos pavyzdžio 3 ir 4 prieduose.

41. Tvenkinio aukštutiniame ir žemutiniame bjefuose turi būti įrengtos hidrometrinės matuoklės, pagal kurių atskaitas būtų galima nustatyti vandens lygį ir vandens debitą naudojantis debitų ir vandens lygių priklausomybės kreivėmis.

Hidrotechnikos statinių plane turi būti nurodytos hidrometrinių matuoklių (aukštutiniame ir žemutiniame bjefuose) įrengimo vietos. Hidrometrinės matuoklės turi būti įrengtos taip, kad būtų gerai matomos, turi būti užtikrintas saugus priėjimas.

Tvenkinyje įrengtoje hidrometrinėje matuoklėje turi būti pažymėtos NPL (nurodyta Taisyklių formos pavyzdžio 11.1.1 punkte) ir ŽVL (nurodyta Taisyklių formos pavyzdžio 11.1.3 punkte) altitudės. Žemutiniame bjefe įrengtoje hidrometrinėje matuoklėje turi būti pažymėta ŽVL, tekant gamtosauginiam vandens debitui (nurodyta Taisyklių formos pavyzdžio 11.7.2 punkte), altitudė.

42. Jei prie tvenkinio ar patvenkto ežero įrengta HE, jos Savininkai privalo užtikrinti, kad:

42.1. vandens lygiai tvenkinyje ar patvenktame ežere ir jo žemutiniame bjefe kas valandą būtų matuojami ir registruojami automatinėmis vandens lygių matavimo ir registravimo priemonėmis ir realiu laiku viešai pateikiami (saugomi) internete (.xlsx) arba (.ods) failų formatu. Duomenys turi būti prieinami (saugomi) ne trumpiau kaip vienus metus. Šie duomenys pateikiami pagal Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių formos pavyzdžio 5 priedą.

Dėl gedimų nutrūkus vandens lygių automatiniam matavimui ir (ar) duomenų teikimui internete šio papunkčio reikalavimai gali būti nevykdomi ne daugiau kaip 10 parų per metus;

42.2. dėl gedimų nutrūkus vandens lygių automatiniam matavimui ir (ar) duomenų teikimui internete apie tai elektroniniu paštu nedelsiant informuojamas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, o vandens lygiai tvenkinyje ar patvenktame ežere bei jo žemutiniame bjefe turi būti matuojami kitomis priemonėmis 1 kartą per parą, 8 val. ryto, kiekvieną kartą prieš HE įjungimą ir po išjungimo, nurodant HE įjungimo ir išjungimo laiką ir registruojami žurnaluose, kurių formos nustatytos Taisyklių formos pavyzdžio 3 ir 4 prieduose. HE Savininkai atsako už matuojamų ir registruojamų vandens lygių duomenų teisingumą.

Žurnalai turi būti saugomi HE ne trumpiau kaip 1 metus ir pareikalavus pateikiami aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-179](#), 2019-03-26, paskelbta TAR 2019-03-27, i. k. 2019-04685

42¹. HE Savininkai pateikia ir (ar) patikslina Aplinkos apsaugos agentūrai nuorodas į HE interneto svetainėje viešai skelbiamus vandens lygių duomenis, kaip tai nustatyta šiuo įsakymu patvirtintame Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95) priedo 42.1 papunktyje.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-179](#), 2019-03-26, paskelbta TAR 2019-03-27, i. k. 2019-04685

42². Aplinkos apsaugos agentūra interneto svetainėje skelbia HE internetinės svetainės nuorodas, kuriose skelbiami vandens lygių duomenys, kaip tai nustatyta šiuo įsakymu patvirtintame Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95) priedo 42.1 papunktyje.

Papildyta punktu:

43. Tvenkinio hidrotechnikos statinių su vandens pertekliaus pralaida Savininkai arba HE savininkai, jeigu prie tvenkinio įrengta hidroelektrinė, atsako už informacijos pateikimą apie vandens lygius tvenkinyje ir žemutiniame bjefe potvynio metu.

Kai vandens lygis Tvenkinyje pasiekia pagrindinį AVL, nustatytą Taisyklių formos pavyzdžio 11.1.2.1 punkte, arba Tvenkinio žemutiniame bjefe pasiekia pagrindinį AVL, nustatytą Taisyklių formos pavyzdžio 11.7.1 punkte, tvenkinio hidrotechnikos statinių su vandens pertekliaus pralaida Savininkai arba HE savininkai, jeigu prie tvenkinio įrengta hidroelektrinė, turi nedelsdami informuoti _____ savivaldybės administraciją Lietuvos hidrometeorologijos tarnybą prie Aplinkos ministerijos ir žemiau esančių hidrotechnikos statinių Savininkus.

44. Kartą per metus HE savininkas savo lėšomis turi organizuoti šiuos kontrolinius matavimus:

44.1. patikrinti hidrometrinėje matuoklėje nurodytus vandens lygius pagal geodezinio ženklo altitudę (niveliavimo būdu);

44.2. debito matavimą žemutiniame bjefe;

44.3. vandens lygių Tvenkinyje ir žemutiniame bjefe, registruojamų automatinėmis vandens lygių matavimo ir registravimo priemonėmis, atitiktį pagal hidrometrinių matuoklių parodymus (leistina paklaida ne daugiau kaip 2 cm).

Kontrolinių matavimų rezultatai turi būti įforminti laisvos formos akte, kurį pasirašo kontrolinius matavimus atlikę asmenys, ir saugomi ne mažiau kaip 1 metus. Kontrolinių matavimų rezultatai pareikalavus pateikiami aplinkos apsaugos valstybiniais kontrolės pareigūnams.

45. Įmonėje ar organizacijoje, eksploatuojančioje tvenkinio hidrotechnikos statinius, turi būti paskirtas darbuotojas, atsakingas už hidrotechnikos statinių priežiūrą.

Įmonė ar organizacija, eksploatuojanti tvenkinio hidrotechnikos statinius, privalo turėti:

45.1. hidrotechnikos statinių projektus (brėžinius);

45.2. nustatyta tvarka patvirtintas Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisykles;

45.3. vandens ėmimo (naudojimo) registravimo žurnalus;

45.4. tvenkinio ir žemutinio bjefo vandens lygių registravimo žurnalus (išskyrus atvejus, kai įrengtos automatinės vandens lygio registravimo priemonės);

45.5. hidrotechnikos statinių patikrinimo aktus (sudarytus pagal Taisyklių formos pavyzdžio 32 punkte nurodytus reikalavimus);

45.6. kontrolinių matavimų (nurodytų Taisyklių formos pavyzdžio 44 punkte) aktus.

VIII. PRIEDAI

46. Taisyklės turi būti pateikiamos kartu su priedais:

46.1. Tvenkinio vietovės žemėlapis M 1:50 000;

46.2. Tvenkinio batimetrinis planas M 1:2000, 1:5000 arba 1:10 000;

46.3. Tvenkinio apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos planas M 1:10 000;

46.4. Tvenkinio plotų ir tūrių priklausomybės kreivė nuo vandens lygio;

46.5. Tvenkinio hidrotechnikos statinių išdėstymo schema;

46.6. Hidrotechnikos statinių planai, jų išilginiai ir skersiniai pjūviai;

46.7. Vandens pertekliaus pralaidos (kitų hidrotechnikos statinių ir įrenginių, kuriais prateka vanduo) debity kreivės;

46.8. Žemutinio bjefo debito (papildomai derivacinio arba apvedamojo kanalo, kai yra įrengta tokio tipo hidroelektrinė) priklausomybės nuo vandens lygio kreivė;

46.9. Gamtosauginio vandens debito praleidimo kreivė, nurodant jo praleidimo būdą ir priemones;

46.10. Vandens lygio Tvenkinyje matavimų žurnalo forma;

46.11. Vandens lygio žemutiniame bjefe matavimų žurnalo forma;

46.12. Paimto (arba naudojamo) iš Tvenkinio vandens kiekio registravimo žurnalo forma;

46.13. Tvenkinio vandens balanso skaičiavimai 50% ir 95% tikimybės vandeningumo metams;

46.14. Aplinkos būklės tyrimų programa, kai ją privaloma rengti Tipinių taisyklių priedo 25¹.2.2 punkte nustatytais atvejais.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-89](#), 2011-01-27, *Žin.*, 2011, Nr. 16-758 (2011-02-08), i. k. 111301MISAK000D1-89

Nr. [D1-228](#), 2014-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02535

Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių
formos pavyzdžio
1 priedas

_____ Tvenkinio ant _____ upės

VANDENS BALANSO SKAIČIAVIMAI

Baseino plotas _____ km²
Tikimybė _____ %

Tvenkinio NPL _____ m
Tvenkinio plotas _____ ha
Bendras tūris _____ tūkst. m³
Naudingas tūris _____ tūkst. m³
Naudingo tūrio vandens sluoksniis _____ m

Mėnuo	Pritekėjimas		Nuostoliai, tūkst. m ³		Naudojimas, tūkst. m ³						Nuostoliai + naudojimas, tūkst. m ³	Vandens balansas, tūkst. m ³ „+“, „-“	Tvenkinio charakteristikos per mėnesį						Prateka į žemutinį bjefą	
	Debitas (Q), m ³ /s	Tūris (W), tūkst. m ³	Išgaravimas	Filtracija	Aplinkosauginiams tikslams	Energetikai	Žuvininkystei	Drėkinimui	Pramonei	Kitiems poreikiams			Mėn. pradžioje		Paimama iš tvenkinio, tūkst. m ³	Kauptama tvenkinyje, tūkst. m ³	Mėn. pabaigoje		Tūris (W), tūkst. m ³	Debitas (Q), m ³ /s
													Tūris (W), tūkst. m ³	VL altitudė, m			Tūris (W), tūkst. m ³	VL altitudė, m		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

PASTABA. Taisyklėse atskirai pateikiami vandens balanso skaičiavimai 50 % ir 95 % tikimybės vandeningumo metams.

Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių
formos pavyzdžio
2 priedas

(Paimto (arba naudojamo) iš Tvenkinio vandens kiekio registravimo žurnalo forma)

_____ Tvenkinio ant _____ upės

**PAIMTO (ARBA NAUDOJAMO) IŠ TVENKINIO VANDENS KIEKIO REGISTRAVIMO
ŽURNALAS**

(metai)

Matavimus atlieka ir duomenis fiksuoja žurnale _____
(pareigos, vardas, pavardė)

Eil. Nr.	Vandens naudotojas	Paimta vandens, tūkst. m ³													Pastabos
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Iš viso	

Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių
formos pavyzdžio
3 priedas

(Vandens lygio Tvenkinyje matavimų žurnalo forma)

_____ Tvenkinio ant _____ upės

VANDENS LYGIO TVENKINYJE MATAVIMŲ ŽURNALAS

_____ (metai)

Matavimus atlieka ir duomenis fiksuoja žurnale _____
(pareigos, vardas, pavardė)

Mėnesio diena	Vandens lygis Tvenkinyje, m											
	Mėnesiai											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių
formos pavyzdžio
4 priedas

(Vandens lygio žemutiniame bjefe matavimų žurnalo forma)

_____ Tvenkinio ant _____ upės

VANDENS LYGIO ŽEMUTINIAME BJEFE MATAVIMŲ ŽURNALAS

_____ (metai)

Matavimus atlieka ir duomenis fiksuoja žurnale _____
(pareigos, vardas, pavardė)

Mėnesio diena	Vandens lygis žemutiniams; bjefe, m											
	Mėnesiai											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [33](#), 1999-01-29, Žin., 1999, Nr. 16-425 (1999-02-12), i. k. 099301MISAK00000033
Dėl Leidimų vandens lygiui keisti tvenkiniuose ir užtvenktuose ežeruose išdavimo taisyklių patvirtinimo
2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-309](#), 2004-06-03, Žin., 2004, Nr. 96-3563 (2004-06-19), i. k. 104301MISAK00D1-309
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Dėl tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių" pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-415](#), 2006-09-13, Žin., 2006, Nr. 101-3915 (2006-09-23), i. k. 106301MISAK00D1-415
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-668](#), 2007-12-07, Žin., 2007, Nr. 133-5408 (2007-12-18), i. k. 107301MISAK00D1-668
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių" pakeitimo
5.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-89](#), 2011-01-27, Žin., 2011, Nr. 16-758 (2011-02-08), i. k. 111301MISAK000D1-89
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinės taisyklės LAND 2-95" pakeitimo
6.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-779](#), 2011-10-06, Žin., 2011, Nr. 124-5888 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-779
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinės taisyklės LAND 2-95" pakeitimo
7.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-287](#), 2013-04-24, Žin., 2013, Nr. 44-2194 (2013-04-30), i. k. 113301MISAK00D1-287
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinės taisyklės (LAND 2-95)" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-558](#), 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4173 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-558
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95)" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-228](#), 2014-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02535
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 „Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinės taisyklės (LAND 2-95)“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-620](#), 2015-08-31, paskelbta TAR 2015-08-31, i. k. 2015-13244
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 "Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95) patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-479](#), 2016-07-07, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19377
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 „Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95) patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-489](#), 2018-06-11, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09716
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 „Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95) patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-179](#), 2019-03-26, paskelbta TAR 2019-03-27, i. k. 2019-04685
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 „Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (land 2-95) patvirtinimo“ pakeitimo